ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ІНТЕРЕС – ДО ЛОКАЛЬНОЇ ІСТОРІЇ

Назар БАГНЮК, Юлія КОНОНЬЧУК

Кафедра історії та методики її навчання, Центр краєзнавства і туризму та Студентський історичний клуб «Десятий легіон» Кременецької гуманітарно-педагогічної академії імені Тараса Шевченка спільно з представниками освітніх закладів Кременеччини підготували і провели ІІ Наукову онлайн-конференцію «Актуальні проблеми історії та краєзнавства». Оргкомітет студентського наукового дійства очолювала доктор історичних наук, завідуївч кафедри історії та методики її навчання, професор Ірина Скакальська. До його складу увійшли Назар Багнюк (консул Студентського історичного клубу «Десятий легіон»), Юлія Кононьчук (проконсул Клубу «Десятий легіон»), Юлія Хомук (легат легіону історії України), Ольга Ониськів (легат легіону локальної та регіональної історії), Дмитро Васильків (центуріон легіону політології). Учасники онлайн-конференції поставили перед собою конкретну мету: обговорення актуальних проблем історії, археології, етнології, культури у контексті краєзнавства. Засідання проходили на онлайн-платформі Zoom.

Учасників пленарного засідання (модератор – Юлія Кононьчук) привітав доктор педагогічних наук, проректор академії з наукової роботи, професор Микола Курач. До його привітання приєдналася професор Ірина Скакальська, яка темою «Актуальні проблеми краєзнавчих досліджень» запросила до дискусії юних дослідників регіональної історії. Консул Студентського клубу Назар Багнюк запропонував для обговорення власну наукову розвідку «Створення Галицької армії: погляд сучасних українських істориків і дослідників діаспори» (науковий керівник – професор Ірина Скакальська). Його колега по спеціальності Марія Остапчук оприлюднила дослідження «Жіноча освіта на Волині в останній третині XIX – на початку XX століття» (науковий керівник – доцент Володимир Собчук). На пленарному засіданні онлайн-конференції була здійснена презентація спеціальності «Історія».

Студентський науковий онлайн-форум продовжив свою роботу у секційному форматі. Перша секція (модератор – Назар Багнюк, секретар – Юлія Хомук) вивчала «Сучасні проблеми вивчення історії України та способи їх вирішення». Висвітлення заявленої проблематики розпочав Володимир Герасимов дослідженням «Національно-визвольна боротьба на теренах Західної України наприкінці 1940-их – початку 1950-их років у радянській мемуарній літературі» (науковий керівник – кандидат історичних наук Віталій Галішевський). Цікаві питання для дослідження обрали представники загальноосвітніх шкіл. Учениця Кременецького ліцею імені Нестора Літописця Софія Романюк розкривала «Польське питання на Кременеччині в першій третині XIX століття» (науковий керівник – вчитель-методист Віталій Савчук). Віталія Рабченюк із Великобережецької загальноосвітньої школи I–III ступенів характеризувала «Становлення та діяльність просвітянських організацій Волині в 1918 – 1930-их роках» (науковий

керівник – вчитель Микола Похілінський). «Українська біографістика: сучасний погляд на реформаторську діяльність Петра Могили» – таку проблематику для дослідження обрали студентки гуманітарно-технологічного факультету нашої академії Вікторія Курач і Зоряна Рудик. Їх науковими пошуками керувала професор Ірина Скакальська. Тема «Самвидав та його поширення на території Західної України» – предмет наукового інтересу Юлії Хомук (науковий керівник – кандидат історичних наук Віталій Галішевський). Студентський науковий тандем у складі Ольги Ковальчук і Діани Забронської запропонував дослідження «Петро Могила як церковний і культурно-освітній діяч України» (керівник – професор Ірина Скакальська). Студентка гуманітарно-технологічного факультету нашої академії Анастасія Каліжук визначала «Роль Наукового товариства імені Тараса Шевченка у формуванні національної свідомості». Її науковим керівником виступила кандидат історичних наук Галина Сеньківська.

«Головні тенденції регіональної та локальної історії крізь призму сучасних досліджень» – тематична проблематика, над якою працювали члени другої секції (модератор – Марія Остапчук, секретар – Катерина Гуцало). «Романове село на картах XIX – XXI століття» характеризувала Світлана Чорна, а «Село Жолобки на російських картах XIX століття» – її колега Віталій Вавренчук (науковий керівник – доцент Володимир Собчук). Студентки гуманітарно-технологічного факультету Ірина Вітичук і Владислава Українець під керівництвом доцента Олени Пасічник визначали «Цінності Ліцейного провулку м. Кременець». Доцент Володимир Собчук спрямовував аналітичні зусилля Катерини Гуцало в підготовці науково-методичного дослідження «Дидактичний потенціал локальних і субрегіональних матеріалів у шкільному курсі вітчизняної історії в 7–8 класах загальноосвітньої школи». «Сучасний погляд на минуле міста Бережани» продемонстрував студент гуманітарно-технологічного факультету Роман Пришляк (його науковими пошуками керувала професор Ірина Скакальська).

Юні дослідники третьої секції висвітлювали «Актуальні проблеми вивчення всесвітньої історії» (модератор – Юлія Кононьчук, секретар – Ольга Ониськів). «Постать Турхан Султан в історії Османської імперії в період «Жіночого султанату»» окреслила Ольга Ониськів, а «Сучасний погляд на біографію Вінстона Черчилля» показала Валентина Лясковська (їх науковий керівник – професор Ірина Скакальська). Мілітарну тематику досліджень обрали Дмитро Васильків («Західноєвропейські найманці у Смоленській війні 1632–16343 років у складі армій Московського царства і Речі Посполитої») та Юлія Кононьчук («Смоленська війна крізь призму досліджень П.М.Куклаковського»). Їх науковими пошуками керував кандидат історичних наук Віталій Галішевський.

Предметом наукового інтересу четвертої секції стали «Археологія та етнологія України» (модератор – Олена Сорока, секретар – Олексій Мороз). Студент історичного факультету Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка Назарій Данильчук охарактеризував «Антропоморфні фігурки трипільців у печері «Вертеба»» (науковий керівник – кандидат історичних наук Богдан Стронець), «Артефакти, представлені в експозиції Кременецького краєзнавчого музею» описав студент гуманітарно-технологічного факультету нашої академії Олексій Мороз, а Олена Сорока підготувала науково-світоглядний портрет «Юрій Шумовський як археолог» (науковий керівник – професор Ірина Скакальська). Вадим Чашкін запропонував історичну розвідку «Історія села Влащинці через призму сьогодення» (науковий керівник – кандидат історичних наук Галина Сеньківська). Ще дві наукових розвідки представили студенти історичного факультету Тернопільського НПУ імені Володимира Гнатюка: «Ранньослов'янське городище в Зимному» (Валентин Денисюк; науковий керівник – кандидат історичних наук Богдан Стронець) і «Михайло Зубрицький – видатний дослідник бойківської старовини» (Тетяна Кучмій; науковий керівник – професор Андрій Кліш).

Завданням п'ятої секції було спрямування на вивчення національної і зокрема регіональної історії в аспекті діяльності відомих історичних персоналій. Вони здійснювали дослідження у тематичному напрямі «Відомі персоналії в історії України та Волині, їх дослідження та значення». Керували роботою секції модератори Ольга Ковальчук і Наталія Самара та секретар Софія Швалюк. Розмова юних науковців розпочалася з наукового повідомлення Юлії Садової «Твори Романа Бжеського (Млиновецького) як додаткове історичне джерело для вивчення визвольних змагань» (науковий керівник – професор Ірина Скакальська). Тему «Внесок лікарів Кременеччини в розбудову держави Україна» висвітлювала студентка лікувального відділення Кременецького медичного коледжу імені Арсена Річинського Світлана Дика (науковий керівник – кандидат медичних наук Петро Мазур). Про «Духовні настанови кардинала Йосифа Сліпого» доповідала студентка цього ж медичного коледжу Софія Швалюк (науковий керівник – викладач медичного коледжу Борис Семенюк). Наша юна дослідниця Надія Пашко презентувала власну наукову розвідку «Наукова діяльність Агатангела Кримського як приклад патріотизму та незламності духа». Її науковий керівник – кандидат педагогічних наук, доцент Любов Кравець. На дослідження літературознавчої теми «Улас Самчук – літописець українського часопростору» спрямувала свої творчі зусилля студентка гуманітарно-технологічного факультету Маріана Доберчак, а її колега Діана Обаранчук працювала над темою «Олена Теліга: велич духу і символ честі». Наукове керівництво їх аналітичними пошуками здійснювала кандидат філологічних наук, доцент Інна Волянюк.

На підсумковому засіданні онлайн-конференції було зазначено, що студенти-науковці ефективно працювали над реалізацією програми студентського наукового форуму, що проходив на онлайн-платформі Zoom і продемонстрували свою здатність і певний досвід проведення науково-пошукової роботи в дистанційному режимі.

ТРАГІЧНА СТОРІНКА ІСТОРІЇ

На «Всесвітніх косовицях смерті…» – такою трагічною символікою позначили почуте та побачене студенти нашої академії після того, як перед ними відкрили ще одну трагічну сторінку історії нашого народу, нашого краю і міста Кременця. Здобувачі вищої освіти, першокурсники спеціальностей «Історія» та «Соціальна робота» і другокурсники спеціальності «Психологія», відвідали Музей пам'яті жертв тоталітарних режимів, який знаходиться у приміщеннях Кременецького професійного ліцею. Їх глибоко вразила інформація про те, що саме в цьому приміщенні упродовж ста років – із середини XIX до 50-их років XX століття – функціонувала в'язниця, в якій, окрім побутових злочинців, утримували і тих, хто чинив опір владному свавіллю, боровся проти насилля та деспотизму всіх форм і різних режимів.

З нашими студентами спілкувався, давав їм вичерпну інформацію про трагічні події та факти з історичного минулого нашого краю, в тому числі, про особисту долю окремих людей і родин, та підтверджував свою розповідь наявним експозиційним матеріалом науковий працівник Кременецького краєзнавчого музею, кандидат історичних наук, доцент Олександр Соловей. Окремо йшла розмова про масові арешти та ув'язнення місцевих жителів з осені 1939 року, розстріли заарештованих і ув'язнених до початку радянсько-німецької війни влітку 1941 року.

Студенти вшанували пам'ять загиблих біля Пам'ятника жертвам сталінізму та фашизму. Майбутні вчителі історії, соціальні працівники і психологи поклонилися пам'яті тих, хто впав жертвами на «Всесвітніх косовицях смерті…», влаштованих комуністичним і фашистським режимами.

МОЛОДЬ ПРО МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА

Наприкінці жовтня в КОГПА ім. Тараса Шевченка був проведений історико-педагогічний наратив до 180-річчя від дня народження М.П.Драгоманова. Відомий історик, публіцист, філософ, економіст, літературознавець, Михайло Драгоманов був надзвичайно розвиненою особистістю, написав багато праць, які стали б у нагоді сучасним політикам. Тому про його великий внесок у розвиток української науки необхідно знати.

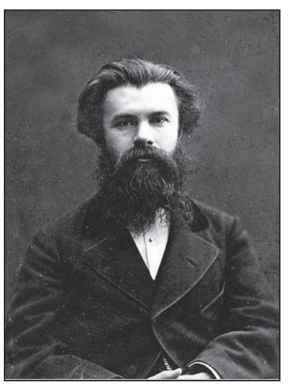

Студенти різних спеціальностей дослідили спадщину Драгоманова та поділилися своїми напрацюваннями. «Спадщина малознаного Михайла Драгоманова – політолога й культуролога» стала предметом виступу студентки 41– І групи Катерини Гуцало. «Теоретична спадщина Михайла Драгоманова: сучасні роздуми про українську справу» зацікавили її колегу Ольгу Ониськів, а про Драгоманова як «Свідомого європейця і не менш свідомого українця» повідала їхня одногрупниця Юлія Хомук.

До виступів четвертокурсників приєдналися студенти ІІІ курсу Діана Обаранчук («Михайло Драгоманов про розвиток освіти в Україні»), Аліна Тарасюк («Постать Михайла Драгоманова в інтелектуальній історії України: Сторінка молодого науковця») – обидві з 31–У групи та майбутня вчителька історії Валентина Ляськовська з темою «Просвітницька діяльність М.Драгоманова у контексті сучасності».

На завершення своє слово сказали наставники молоді, кандидат педагогічних наук, Любов Кравець («Апостол правди і науки») і кандидат філологічних наук, доцент Олег Василишин («Михайло Драгоманов в інтерпретації Івана Денисюка та Гаврила Чернихівського».

До питань організації та проведення наукового заходу з нагоди 180-річчя від дня народження М.П.Драгоманова разом зі студентами долучилися кандидат педагогічних наук, доцент Любов Кравець та проректор з наукової роботи, доктор педагогічних наук, професор Микола Курач.